

Bacharach & Shorter

- redactioneel -

Het nieuwe jaar is nog niet zo oud, maar er zijn al twee muzikale giganten gestorven. Burt Bacharach (94) en Wayne Shorter (89). Op het eerste gezicht hebben hun muzikale werelden niet zo veel met elkaar te maken. Pianist Bacharach was een hitmachine in het pure entertainment, Wayne Shorter een hardcore jazzsaxofonist die bekend werd via The Jazz Messengers, Miles Davis en Weather Report. Voor mij zitten ze toch in hetzelfde laasje in mijn hoofd. Het zijn namelijk allebei muzikale genieën die ik via de achterdeur heb leren kennen. Ik hield van de hits als Close to you (Carpenters), I say a little prayer (Aretha Franklin) en Walk on by (Dionne Warwick) al lang voordat ik wist dat ze Burt Bacharach als gemeenschappelijke vader hadden. Wayne Shorter leerde ik kennen als de bijzonder muzikale saxofonist op de platen (sinds 1977) van Joni Mitchell (mijn muzikale heldin), voordat ik besepte dat hij een van de pijlers van de naoorlogse Jazz was. Het is maar weinigen gegeven, wiens muziek op eigen kracht, losgezongen van de oorspronkelijke artiest, steeds nieuwe generaties kan veroveren. Er liggen nog maar enkele andere namen in dat achterdeurlaasje in mijn hoofd waaronder Jacques Brel, Harry Bannink, en de voor mij tot een klont samengesmolten songwritersgilde van het Great American songbook waar stukjes Gershwin, Porter, Berlin en Rodgers and Hammerstein in te herkennen zijn.

Netwerkdag NVMB 'Joodse muziek rond WOII' Sweelinckzaal Conservatorium van Amsterdam, 10 november 2022

De netwerkdag op 10 november 2022, in het Conservatorium van Amsterdam, stond in het teken van

Joodse muziek rond de Tweede Wereldoorlog. Onze dag sloot aan bij de presentatie van tientallen nieuw uitgegeven partituren in dit kader enkele dagen later. Die presentatie, ook in het Conservatorium, ging vergezeld van een aantal concerten. Daar konden wij als een NVMB een graantje van meepikken door het faciliteren van een proefconcertje van het Dokwerk Saxophone Quartet.

- Noor Breuning en Charlotte Sienema -

Ed Spanjaard, docent orkestdirectie aan het

Conservatorium van Amsterdam, heet ons welkom. Spanjaard prijst ons, de aanwezige muziekbibliothecarissen, als "behelpzaam en vindingrijk". Hij vertelt over de

Joodse componist Dick Kattenburg die overleed in Auschwitz, 25 jaar oud. Kattenburg schreef een fluitsonate voor zijn jeugdliefde Ima van Esso, Spanjaards moeder. En Spanjaard herinnert zich de aanwezigheid van het manuscript van deze sonate in zijn ouderlijk huis.

18 jaar geleden kreeg Spanjaard een stapel manuscripten van Dick Kattenburg in handen en dit leidde in 2009 tot de uitgave van een CD met kamermuziek van Kattenburg door de Leo Smit Stichting.

Forbidden music regained (Philomeen Lelieveldt en Aleksandra Markovic)

Philomeen Lelieveldt (Haags Gemeentearchief / Nederlands Muziek Instituut) vertelt over het project Forbidden music regained waarin (aandacht voor) het erfgoed van

in WOII vervolgde componisten centraal staat. In dit project werken het NMI, Donemus, de Leo Smit Stichting en andere instellingen (waaronder Stichting Omroep Muziek) nauw samen. Tijdens het Festival Forbidden music regained (novem-

ber 2022 in het Conservatorium van Amsterdam) kon het publiek kennismaken met resultaten van het project: studenten van het Conservatorium van Amsterdam voerden

werken uit van in WOII vervolgde componisten. Aleksandra Markovic (Donemus) vertelt dat Donemus inmiddels 50 manuscripten van in WOII vervolgde componisten heeft getypeset en uitgegeven in de reeks Forbidden music regained. Het Trio à cordes van Dick Kattenburg is één van deze uitgegeven werken. De komende jaren zal verder worden gewerkt aan deze bladmuziekuitgaven.

Leo Smit Stichting (Charley Harsema)

Als stagiaire bij de Leo Smit Stichting heeft Charley Harsema voor het YouTube-kanaal van de stichting filmpjes gemaakt bij geluidsopnames van werken van in WOII vervolgde componisten. De geluidsopnames worden gecombineerd met beeldmateriaal waarin het levens-

verhaal van de betreffende componisten

wordt verteld. In een aantal gevallen loopt tijdens het filmpje ook bladmuziek mee. Als voorbeeld laat ze ons een filmpje zien over Simon Gokkes (componist van Joodse liturgische muziek), dat in 2006 is opgenomen in de Uilenburgersjoel.

Er zijn twee fijne muzikale intermezzi:

- Het Dokwerk Saxophone Quartet speelt het Strijkkwartet van Leo Smit in een bewerking van Bob Zimmerman. Bob Zimmerman licht het werk zelf toe;
- Tijdens de inloop na de lunchpauze spelen I Tre Sassofonisti Bibliotecari.

Joods variété voor de Tweede Wereldoorlog (Ellen van der Grijn Santen)

Ellen van der Grijn Santen van het Meertens Instituut vertelt over (naar Nederland) gevluchte musici en het emigrantencabaret in de periode voor WOII. Dit aan de hand van de levens van de naar Nederland gevluchte Duitse Joden Willy Julius Rosenbaum (artiestennaam Willy Rosen)

en Rudolph Lewiso-
hn (artiestennaam
Rudolf Nelson).
Componist, tekst-
schrijver en caba-
retier Willy Rosen
mocht vanaf 1933
als Jood niet meer
in Duitsland op-
treden en hij ging
met zijn gezelschap reizen. In 1937 vestigde hij
zich in Scheveningen in het Lutine Palace, waar
hij Duitstalige, a-politieke revues bracht. In de
loop der jaren trok het gezelschap steeds meer
Nederlandse medewerkers aan. O.a. Johnny
Kraaijkamp sr. (toen 13 jaar oud) en Wim Sonne-
veld traden hier op. Tot 1942 trad Rosen met zijn
gezelschap nog op in het Amsterdams Theater
van de Lach aan de Plantage Middenlaan, o.a.
voor Duitse soldaten. In 1942 kwam hij in Kamp
Westerbork terecht waar hij nog werkte met Joh-
nny & Jones. In 1944 kwam hij om in Auschwitz.
Het gezelschap van Rudolf Nelson dat vanaf
1935 met meer dan 100 verschillende revues in
Tuschinski (Amsterdam) stond, werd door de Ne-
derlandse Toonkunstenaarsbond gemaand meer
Nederlandse medewerkers in dienst te nemen.
De bond vond dat ook Nederlandse kunstenaars
een kans moesten krijgen om op te treden. Om
dezelfde reden zorgde de bond ervoor dat de Ru-
dolf Nelson Revue vanaf 1936 drie maanden per
jaar niet in Nederland mocht verblijven. Rudolf
Nelson die in de jaren 1920 grote successen had
beleefd in Berlijn, overleefde de oorlog en over-
leed in 1960 in Duitsland.

Muziekschatten van gevluchte componisten (Jan Jaap Kassies)

Jan Jaap Kassies (Muziekschatten/Stichting
Omroep Muziek) vertelt over muziekschatten
van in de jaren 1930 naar Nederland gevluchte
componisten. Gevluchte componisten en musici
kregen vaak werk bij de omroep, daarom zijn
veel van hun composities in de omroep-bladmu-
ziekcollectie bewaard gebleven. Als voorbeeld
noemt Jan Jaap Heinz Lachmann, een Duitse

Jood die in 1933
naar Amsterdam
vluchtte en daar
leefde en werkte
onder de naam
Hans Lachman. Hij
schreef honder-
den composities
en arrangementen
voor diverse
omroepensembles. Zijn Artis suite en Passacag-
lia zijn onlangs opnieuw opgenomen door het
Radio Filharmonisch Orkest en uitgezonden in
de Radio4-podcast Hilversumse Muziekschatten.
De Artis suite is door Donemus uitgegeven in de
serie Forbidden music regained.

Voor we aan de borrel gingen was er nog ruimte
voor het uitwisselen van nieuws en oproepen.

- **Anne Marie Roetgerink** (Musidesk Rijnbrink)
doet een oproep om mee te denken over bladmu-
ziek die afgeschreven gaat worden. Wat willen we
bewaren? Hoe houden we het toegankelijk voor
IBL? Waar gaan we het ontsluiten en neerleggen?

- **Eric van Balkum** (Muziekschatten/Stichting
Omroep Muziek) vraagt aandacht voor de digitali-
sering van 4000 populaire Nederlandse liedjes uit
de omroep-bladmuziekcollectie in het kader van
Metamorfoze. Deze liedjes zullen na digitalisering
vrij toegankelijk zijn, o.a. via de Muziekschat-
ten-website.
Eric vraagt ook aandacht voor Podiumkunst.net.
Eric werkt bij Podiumkunst.net aan de koppeling
van catalogi van muziekcollecties via linked data.

- **Paula Quint** (Haags Gemeentearchief / Neder-
lands Muziek Instituut) vertelt dat de collectie
van Anner Bijlsma in de NMI-collecties zal worden
opgenomen. Voor wat betreft de RISM-collectie
van het NMI: een stagiaire gaat onderzoeken wat
al elders is gedigitaliseerd. Na deze controle kan
de unieke RISM-collectie van het NMI worden
gedigitaliseerd.

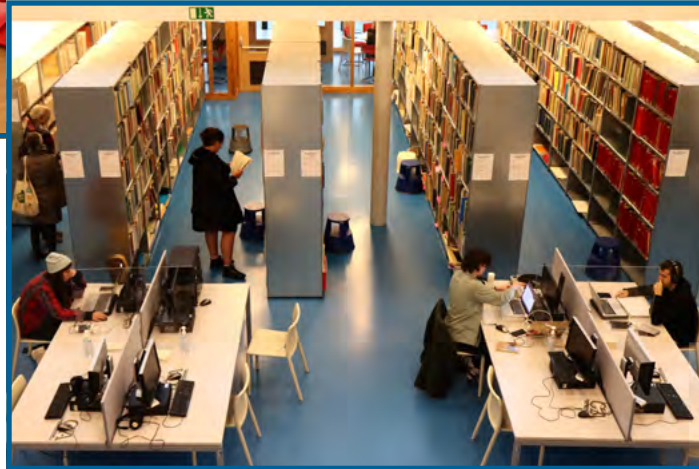
Te veel gepraat

- Muziek in de media -

Radio Veronica draaide niet veel
te weinig muziek, toen het in
november [een boete kreeg](#) van-
wege te veel gepraat. De boete
is gebaseerd op een minimale
overschrijding, blijkt uit een
document dat is vrijgegeven
na een beroep op de Wet Open
Overheid (WOO). Radio Veroni-
ca moet tussen 07:00 en 19:00
uur 85 procent van de zendtijd
met muziek vullen. Bij controle
door toezichthouder Agentschap
Telecom werd één dag een
percentage van 83,7 procent
gemeten. Een dag later ging het
om bijna 80 procent.

Uit het [vrijgegeven document](#)
blijkt verder dat het Agentschap
Telecom (AT) en Radio Veroni-
ca het oneens zijn over wat er
onder 'nieuws' verstaan wordt.
De radiozender vindt dat het AT
te strikt vasthoudt aan de term.
Maar volgens de toezichthou-
der is praten over nieuws wat
anders dan de nieuwsbulletins
zelf.

"De netto zendtijd nieuws mag
niet zover worden opgerekt, dat
bijvoorbeeld een introductiezin
van een nieuwslezer als brugge-
tje tot een minutenlang gesprek
tussen dj's en interviews met
een derde als nieuws zou kwalifi-
cieren", aldus het AT.

NMI ontsluit 22.000 gescande partituren

zoeken [en] | alle woorden | sorteer op | jaar van publicatie |
nieuwjaar | zoeken | minder
☐ zoeken bij benadering

titellijst | titelgegevens | zoekgeschiedenis
resultaten zoeken [en] (alle woorden) nieuwjaar | 14 treffers

Titel: Decemberliedjes : voor de kleinen / door Joh. Veth ; met illustraties van Daan Hoeksma
Auteur: Johanna Francina Veth (1852-1932)
Jaar: [19--7]
Uitgever: Amsterdam : De Nieuwe Muziekhandel
Annotatie: Omelagtitel
Voor zangstem en piano
Bevat : 1. Zie, ginds komt de stoomboot 2. Sint Nikolaas komt in de stad 3. Het knechtje van Sint Nikolaas 4. Zie, de maan schijnt door de boomkerstboom 12. Oudejaarsavond 13. Nieuwjaar 14. Nieuwjaarsmorgen 15. Nieuwjaarsbezoek
Omvang: 15 pagina's
Formaat: 32 cm
Bezettingen: NMI17/2.1; NMI195.0
Trefwoord muziek: Nederland 1900-2000

Aanvraagnummer: NMI 7402
Noot: Dit exemplaar kan niet worden geraadpleegd. Gebruik de uitgave in microfilm; Alsbach Collectie
Uitleenindicatie: niet uitleenbaar
Leeninformatie: U kunt dit item niet lenen
Barcode van item:

Aanvraagnummer: NMI A8mf/2016-2017
Noot: Microfilm, pos.
Uitleenindicatie: niet uitleenbaar, wel fotokopie
Leeninformatie: U kunt dit item niet lenen
Barcode van item:

Aanvraagnummers: NMI elektronische publicatie
Toegang: Gedigitaliseerde microfilm van sign.: 7402 (door te bladeren op de website van het Haags Gemeentearchief)
Uitleenindicatie: niet uitleenbaar
Leeninformatie: Elektronisch document

volledige tekst | bewaren

Het NMI heeft 22.000 gedigitaliseerde partituren uit de Alsbach Collectie en Musica Neerlandica sinds enige tijd online gezet. Via links in de catalogus zijn deze scans te zien en te downloaden. Het gaat hier vooral om 19e en 20ste eeuwse uitgaven van Nederlandse muziek.

Wanneer je in de online catalogus van het NMI de zoekopdracht aanvult met de termen Alsbach of Neerlandica en je onderaan in de titelbeschrijving de link **Gedigitaliseerde microfilm van sign** ziet, is de partituur gescand en direct oproepbaar.

Alsbach Collectie

De Alsbach Collectie bevat 14.000 uitgaven van circa 360 uitgeverij met werk van ongeveer 2.500

hoofdzakelijk Nederlandse componisten uit de periode van ca. 1800-1940. Kamermuziek en vocale werken vormen het grootste deel van de collectie. Verder bevat de collectie werken voor piano, symfonie-orkest, harmonie en fanfare, kinderlieder-

jes, koorwerken en methodes voor verschillende instrumenten.

Musica Neerlandica Collectie

De Musica Neerlandica Collectie is samengesteld door de Haagse violist Willem Noske (1918-1995). Geïnspireerd door Dirk Balfourt, de eerste conservator van de Muziekafdeling van het Haags Gemeentemuseum, verzamelde Noske in tientallen jaren een groot aantal uitgaven met en over Nederlandse muziek, met name uit de periode 1800-1950. De collectie met bladmuziek bestaat uit meer dan 24.000 partituren, onderverdeeld in de categorieën: Nederlandse liederen, Zang, Instrumentale muziek, Marsen en Oranje-muziek.

Meer info <https://nederlandsmuziekinstituut.nl/bibliotheek/digitale-partituren>

Bewaarbeleid Bladmuziek

Anne Marie Roetgerink vroeg op de netwerkdag van 10 november al input over een nieuw vorm te geven bewaarbeleid voor bladmuziek uit openbare bibliotheken die door afschrijven uit het IBL-circuit en de 'Collectie Nederland' dreigt te verdwijnen.

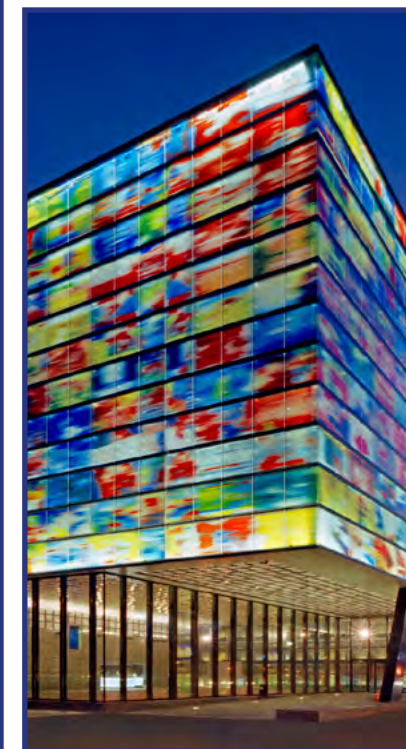
Ondertussen is er een werkgroep van start gegaan waarin besproken wordt aan welke criteria bladmuziek dient te voldoen om in aanmerking voor bewaren te komen. De werkgroep bestaat uit: Anne Marie Roetgerink (Rijnbrink), Pieter Goossen (Rozet Arnhem), Ria Warmerdam (Conservatorium Den Haag), Paula Quint (Nederlands Muziek Instituut), Jenny van Kampen (Zeeuwse Bibliotheek), Jos Oegema (de Bibliotheek Deventer) en Gert Floor (Freelance Muziekbibliothecaris). De criteria gaan over aspecten als erfgoedgetal, uniciteit, repertoire, kwaliteit en geschatte vraag naar het werk. Daarbij komt automatisch ter sprake wat in ieder geval niet bewaard hoeft te worden (ijzeren repertoire, muziek die digitaal eenvoudig te verkrijgen is, oude wijn die steeds in nieuwe zakken verschijnt en niet-Nederlands repertoire waar geen vraag meer naar is). Zo hoopt de werkgroep tot een duidelijke handhaving te komen waar men ter plaatse mee aan de slag kan. Andere thema's die worden besproken zijn onder meer: een locatie voor de bewaarde muziek, de ontsluiting en logistiek die vindbaarheid en verkrijgbaarheid garanderen, en de samenwerking met andere instituten die aangesloten zijn op een landelijk IBL.

Contact zoeken met de werkgroep? Mail Annemarie.roetgerink@rijnbrink.nl

ALV en netwerk-middag 31 mei Beeld & Geluid

Op woensdag 31 mei is er weer een Algemene Ledenvergadering van de NVMB, gevolgd door een netwerkmiddag. We zullen samenkomen in het Instituut voor Beeld & Geluid in Hilversum. Door de deelname aan het collectief Podiumkunsten, net en de overname van Muziekweb is Beeld & Geluid een nog vastere waarde in NVMB-community geworden. Daarnaast is de vaste tentoonstelling van Beeld & Geluid onlangs helemaal vernieuwd. Reden genoeg om ook op netwerkniveau elkaar beter te leren kennen. Nadere info volgt.

Diggin' Demos Muziekarchief

Nieuw NVMB-lid Marco van Dalfsen vertelt over zijn collectie demo-cassettes van Nederlandse popmuzikanten en bands.

De meeste mensen zien cassettebandjes als muziekdragers. Inferieure muziekdragers. Maar de waarde van het bandje is toch écht anders. Meer nog dan recente innovaties als de iPod, Napster en Spotify heeft het cassettebandje de muziekgeschiedenis geëmancipeerd.

De muziekwereld op z'n kop gezet

Toen de compacte viersporenrecorders met cassettebandjes (Tascam, Fostex) eind jaren '70 betaalbaar werden, ontstond een revolutie in de muziek, die we de cassettecultuur noemen. Tot die jaren bepaalden radio en platenlabels hoe je naar muziek luisterde en welke muziek je – wanneer – kon horen. Met de opkomst van de recorders en muziekcassettes konden muzikanten totaal onafhankelijk, zélf bepalen welke muziek ze de wereld wilden laten horen (Do It Yourself, DIY). Luisteraars kwamen zo niet alleen met meer (alternatieve) muziek in contact; ook zij konden ineens alles zelf bepalen. Muziek opne-

men van de radio, een eigen mixtape maken en weggeven. Een normale muzikkliefhebber kon zo zélf smaakmaker zijn!

Demotapes zijn fysieke dromen

Een bijzonder type muziekcassette is de demotape. Dat is een cassette van een beginnende band, die zichzelf wil promoten. Soms professionele studio-versies van hun beste liedjes; vaak ook krakende oefenruimte-opnames. De tape werd vervolgens meerdere malen gedubd en de kopieën werden verspreid om optredens of een platencontract te scoren. Natuurlijk stond de naam van de band en het telefoonnummer prominent op het hoesje, want er moest contact uitgelokt worden. En afwachten maar... Urban Dance Squad verwoordde het perfect in één van z'n nummers: "Finished the touch, hope for the best. Forcin' a priest to bless my cassette. Just say a little prayer for my demo."

De ziel en zaligheid die in de opname is gestopt. De hoop dat de demo 'aanslaat'. Een demotape staat voor zoveel meer dan de muziek zélf. Het is een schepping. Een droom.

Het demo-archief als tijdbeeld en erfgoed
Ik verzamel de oude cassettes, waarvan de muziek langzaam aan het vergaan is. Vaak zijn ze in de kliko beland, maar ik heb inmiddels een archief van ongeveer 10.000 stuks. Daarbij is het niet alleen mijn missie om alle Nederlandse demotapes te vinden en te archiveren, maar ook om onderzoek te doen en verhalen te schrijven. Wie waren de muzikanten? Wat waren hun dromen? En wat is daarvan uitgekomen?

Sommige band zijn uiteindelijk 'doorgebroken', zoals dat zo mooi heet. Zo heb ik cassettes van The Place Of Haha, waarop je de Nederpopklassiekers van Erik de Jong (Spinvis) in het Engels kunt horen. De zangers van Bløf, Rowwen Hèze en Johan? Die hebben allen ook in andere bandjes gespeeld; lang voordat ze bekend werden. Maar minstens zo mooi zijn de demotapes van muzikanten, die nooit verder kwamen dan een optreden in het lokale jeugdhonk. Die dwarsdoorsnede van 20 jaar Nederlandse amateurmuziek (1978-1998): dat is het tijdbeeld en het erfgoed dat bewaard moet worden tegen de verstoffing.

Dát is de missie waar ik aandacht voor wil vragen en waarom ik ook lid ben geworden van de NVMB. Meer informatie vinden jullie via <https://www.diggingdemos.nl>. Ik ben te bereiken via diggingdemos@gmail.com.

CCR-rechten terug bij Fogerty

- Muziek in de media -

Van Proud Mary tot Bad Moon Rising: John Fogerty bezit eindelijk 'zijn' CCR-muziek
De Amerikaanse rockartiest John Fogerty heeft de muziekrechten van zijn voormalige band Creedence Clearwater Revival (CCR) in handen gekregen. "Na vijftig jaar ben ik eindelijk herenigd met mijn muziek", zegt de 77-jarige Fogerty in een persverklaring. Fogerty, zanger en gitarist van CCR en schrijver van de meeste nummers, vocht decennialang voor de rechten van zijn muziek. Hij sloot in het midden van de jaren 60, kort na oprichting van wat later CCR zou worden, een deal met het muzieklabel van de gewiekste film- en muziekproducent Saul Zaentz. Later bleek dat het een wurgcontract was. Fogerty verdiende lange tijd amper aan de royalties van iconische nummers als Bad Moon Rising, Have You Ever Seen The Rain, Proud Mary en Fortunate

Donemus is klaar voor de toekomst

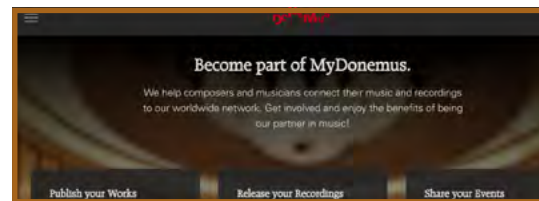
De uitgeverij Donemus lanceerde in januari MyDonemus, een digitale service waarmee componisten

hun nieuwe werken voor publicatie kunnen aanmelden.

Componisten ontzorgd

De partituren worden dan niet alleen (on demand) netjes verwerkt tot pdf's volgens de layout van Donemus, ook worden uitvoeringsrechten bepaald en financieel afgehandeld binnen de Donemus omgeving. Een andere groot voordeel voor de componisten is de ontzorging op het gebied van distributie en promotie wereldwijd.

Donemus genereert voor componisten inkomsten uit verschillende bronnen, zoals verkoop en verhuur van bladmuziek, licenties (aan bibliotheken en conservatoria) en groot recht. Daarnaast heeft Donemus aparte label-activiteiten, waaruit componisten ook inkomsten ontvangen. Al deze inkomsten kunnen de componisten 'live' inzien in hun portal. Ze zien daar gedetailleerde overzichten per werk, per soort omzet en per jaar. Ook is er een overzicht van investeringen/voorschotten en uitbetaalde royalties.

Ook voor uitvoerende musici

In de nieuwe portal kunnen niet alleen componisten, maar ook musici, geschikte audio-opnamen aanleveren. Ook hier volgt een geheel automatisch contractproces. Donemus Records brent de release uit naar meer dan 40 digitale platforms. Van singles van 3 minuten, tot avondvullende producties van een paar uur. De hedendaagse klassieke muziek van Donemus Records is goed voor miljoenen streams in meer dan 80 landen.

Davo van Peursen

Toen de overheid 10 jaar geleden de stekker uit MuziekCentrum Nederland trok, was de toekomst van Donemus, toen onderdeel van MCN, onzeker. De directeur Davo van Peursen maakte met zijn team een doorstart. Alle rechten worden beheerd door een Stichting. In het bestuur hiervan zitten onder anderen Paul Oomens, Leo Samama en Niels Walboomers.

Davo van Peursen: "Na een spannend begin in 2013, staat Donemus als een huis. Wij willen de dienstverlening aan onze auteurs transparant en modern inrichten. Met MyDonemus zijn we een internationale koploper in ons segment."

Verschenen

You shoot, I score

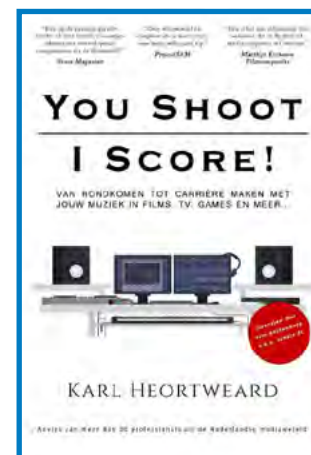
Karl Heortweard

Pumbo.nl

ISBN 9789090365275

Heb je zojuist ontdekt dat je filmcomponist wilt worden en ben je benieuwd hoe die wereld in elkaar zit en welke opleidingen je kunt volgen? Of ben je al afgestudeerd en ben je op zoek naar klussen en wil je weten hoe je het allemaal financieel aan moet pakken? Of misschien heb je al klussen, maar wil je je verder ontwikkelen of overweeg je om naar Hollywood te gaan? You Shoot, I Score! laat van begin tot eind zien hoe het werkveld eruit ziet, welke opleidingen er zijn,

hoe je kunt netwerken en hoe je de juiste klussen krijgt, de mogelijkheid om met het buitenland te werken, hoe je het financieel allemaal regelt, hoe je samenwerkt met regisseurs en opdrachtgevers en de mindset die daarbij belangrijk is. Van doorbreken

in de industrie tot geld verdienen tot carrière maken, You Shoot, I Score! helpt je met het vinden van jouw weg in de mediawereld! Karl Heortweard is componist voor film en tv en werkte aan films als 'Whitestar', 'Zomer in Frankrijk' en 'Love & Shukla' en de programma's 'Project Rembrandt', 'Dreamschool' en 'De Nieuwe Vermeer'. Hij geeft colleges en workshops over compositie voor verschillende media en het maken van carrière als media-componist op filmfestivals en muziekopleidingen.

Barbara

Een gezongen leven

Marta Gemert

Uitgeverij Van Maastkant Haun

ISBN 9789083200255

Barbara (1930-1997), geboren als Monique Andrée Serf, was een van de meest iconische vertolkers van het Franse chanson. Zij had in Frankrijk de status van een rockster en naarmate zij ouder werd, leek zij alleen maar populairder te worden en haar fans steeds jonger. Met liedjes als 'Nantes' en 'Göttingen' stond zij in de Franse hitparade en de hele zomer van 1970 danste de jeugd in de disco's op 'L'Aigle Noir'. In Barbara – een gezongen leven schetst Meta Gemert een boeiend portret van deze geweldige, veeleisende, licht ontvlambare en genereuze vrouw aan de hand van talloze chansons, interviews en verhalen van en over vrienden, minnaars en assistentes. (Flaptekst)

Dit is Jaap!

Het buitengewone levensverhaal van topdirigent Jaap van Zweden

Peter van Ingen

Ambo Anthos

ISBN 9789026356339

Dat is Jaap! van journalist en tv-presentator Peter van Ingen is het verhaal van topviolinist en sterdirigent Jaap van Zweden. Van zijn jeugd tot de psychologie van het dirigeren. Topviolinist en sterdirigent Jaap van Zweden (Amsterdam-West, 1960) voetbalt in zijn jeugd met z'n vriendjes op straat én speelt elke dag urenlang viool in de woonkamer thuis. Als hij in 1977 op zestienjarige leeftijd het prestigieuze Nationale Vioolconcours Oskar Back wint, gaat een droom in vervulling: met het prijzengeld kan hij studeren aan de roemruchte Juilliard School in New York. Drie jaar later wordt hij benoemd als concertmeester van het

Concertgebouworkest, een van de beste orkesten ter wereld. Op het hoogtepunt van zijn carrière als violist, in 1987, besluit hij, aangespoord door Leonard Bernstein, zelf te gaan dirigeren. Het brengt hem via Den Haag, Dallas en Hongkong uiteindelijk bij het chef-dirigentschap van The New York Philharmonic, ooit geleid door diezelfde Bernstein. Peter van Ingen schrijft over de jeugd van Jaap van Zweden, over diens vader, die alles uit zijn getalenteerde zoon wilde halen, over de sterke band tussen Jaap, zijn vrouw Aaltje en hun kinderen, van wie er een autisme heeft. Daarnaast voert hij de lezer, aan de hand van enkele van Van Zweden's favoriete muziekstukken, mee in de techniek en de psychologie van het dirigeren. *(Flaptekst)*

Een verhaal van net niet

Een baanbrekende interpretatie van Tsjaikovski's opera Jevgeni Onegin

Francis Maes

Owl Press

ISBN 9789463939997

Twee jonge mensen houden van elkaar, maar niet op hetzelfde moment. Jevgeni Onegin, het tragische liefdesverhaal van dichter Alexander Poesjkin, werd in de handen van Peter Tsjaikovski een

meeslepende opera. Maar ondanks zijn populariteit bij muzikliefhebbers wordt de opera Jevgeni Onegin slechts als een afgeleide van Poesjkins mees-terwerk beschouwd. Ook de muziekkritiek heeft de opera nog niet in het hart gesloten. Musicoloog Francis Maes zet Tsjaikovski's

adaptatie eindelijk op de pedestal die ze verdient. Hij verkent de ingenieuze expressieve muzikaliteit en bewijst daarmee de waarde die de muziek toevoegt aan het verhaal. Tegelijk werpt hij een nieuw licht op de componist en mens Tsjaikovski. Kortom: Een verhaal van net niet dompelt je onder in een compleet nieuwe beleving van de opera Jevgeni Onegin. Dit boek zorgt voor een rijkere en diepere luisterervaring. *(Flaptekst)*

La bande dessinée de Drs. P.

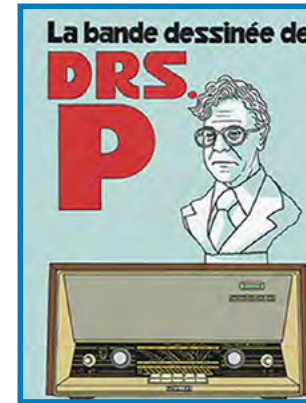
Frits Smid

Concerto books

ISBN 9789493109513

Een tiental fijne liederen van Drs. P schitterend verstrikt door de Beverwijkse stadsdichter, filmmaker, tekenaar en beeldend kunstenaar Frits Smid. Drs. P (Heinz Hermann Polzer, 1919-2015) gold als een liefhebber van tekst en muziek,

maar de Drs. was evenzeer een picturaal ge-nieter. Hij maakte vrolijke tekeningen voor zijn reclamewerk en hij verzamelde schilderijen en ansichtkaarten. Ook schreef hij het scenario voor

een authentiek stripverhaal: Het Maanvirus (met tekeningen van John Bakker.) De Drs. zou zeer genoten hebben van La Bande Dessinée. Frits Smid maakte mooie en fantasievolle illustraties bij 10 liedteksten van de Drs. De grote hits

(Veerpont, Dodenrit, Tante Constance en tante Mathilde) ontbreken niet, maar ook minder bekende nummers groeiden uit tot visuele verras-singen. *(Flaptekst)*

Over de betekenis van muziek

Susanne Langer

Letterwerk

ISBN 9789464598315

Susanne Langer was de eerste denker van de analytische school die echt aandacht had voor de filosofie van de kunst. Ook was ze een van de

eerste vrouwen in de VS die een academische carrière in de filosofie opbouwde. Het werk en de inzichten van Langer sloegen destijds een nieuwe toon aan in de muziekfilosofie en die toon weerklinkt nog steeds in het hedendaagse debat over de betekenis en expressie van muziek. *(Flaptekst)*

Harry Styles

Het verhaal van het fenomeen

Malcolm Croft

Kosmos

ISBN 9789043926577

Deze biografie bevat het verhaal en veel foto's van een waar muzieki-conoon: van de brutale, frisse jongen die in 2010 voor het eerst op tv kwam met zijn auditie voor The X Factor tot de zelfverzekerde, veelzijdige artiest die in uitverkochte stadions optreedt. Harry Styles verlegt voortdurend zijn grenzen. Na lid te zijn geweest van One Direction (de populairste boyband van de eeuw) ging hij solo, wat hem immens succes en een Grammy opleverde. Daarnaast is hij veelgeprezen acteur, modetrendsetter en supporter van de LHBTIQA+-gemeenschap en heeft hij inmiddels een cultstatus bereikt. Een icoon die ondanks alle roem en succes dicht bij zichzelf blijft en nooit zijn charme, positiviteit en zijn motto 'TPWK' (Treat People With Kindness) is verloren. *(Flaptekst)*

Vrouwelijke muzikmecenassen in de Republiek der Nederlanden

Veronica van Amerongen
Amsterdam University Press
ISBN 9789463721592

De invloed van vrouwen op het muziekleven in de Republiek der Nederlanden (1579-1795) is veel groter dan tot nu toe altijd is aangenomen. Vrouwen speelden namelijk een substantiële rol in het ondersteunen van musici door middel van geld of bescherming. Muziekhistorica Veronica van Amerongen heeft dit ontdekt door onderzoek te doen naar onder andere opgedragen partituren, intekenlijsten bij muziekstukken en beta-

ling van orgels en klokkenspellen. Het is opmerkelijk dat vrouwen optraden als mecenas, want ze waren in die tijd officieel niet handelingsbekwaam en dus voor financiële uitgaven afhankelijk van familie. Het mecenaat was vooral verbonden aan de stadhouderlijke

hoven, rijke vrouwen en de adel. Met name de (uit het buitenland afkomstige) stadhoudersvrouwen hebben een belangrijk aandeel gehad in het stimuleren van een vorstelijk muziekleven. 'Winterkoningin' Elizabeth Stuart (1595-1662) en de muzikale stadhoudersvrouw Anna van Hannover (1709-1759) zetten wat dit betreft de toon. (Flaptekst)

Bladmuziek

Anne Marie Roetgerink van de Landelijke Dienstverlening Bladmuziek selecteerde enkele titels uit

het recente aanbod die wat extra aandacht verdienen.

2 Pieces pour piano

Germaine Tailleferre
Henri Lemoine
HL24040

Op het Parijse conservatorium was Germaine Tailleferre (1892-1983) de beste van de klas, beloond met "medailles" en "prix". Met Ravel en Satie vond ze aansluiting en kort daarna wordt ze (als enige vrouw) lid van de Groupe des Six, 6 jonge Franse

componisten die zich rond 1920 verenigen om aardse, vitale, alledaagse muziek te maken en zich daarmee afzetten tegen de oudere generatie met Wagner (mist) en Debussy (nevel). Ondanks haar uitmuntende muzikale talent is de naam Tailleferre misschien wel het minst bekend gebleven uit de Groupe des Six. De experimenteerdrang van het nieuwe muzikale idioom bleek gekunsteld en steeds minder goed te passen bij haar wens om gewoon "muziek te schrijven omdat ik 't leuk vind. Ik weet dat mijn muziek niet groots is, maar wel vrolijk en luchthartig". Ze vond haar eigen weg in opdrachten voor film, radio en de Franse overheid. Dankzij haar lange, rijke componistenloopbaan liet ze vele pareltjes achter. Bijvoorbeeld deze 2 kleine pianowerkjes. Pas in 1997 verschenen deze Larghetto (1946) en Valse lente (1948) onder de titel: 2 Pieces pour piano. Bij vrouwelijke componisten (let op: nieuw trefwoord) is het goed schatgraven.

Carmen variations / Georges Bizet

Stars and stripes forever / John Philip Sousa
arrangement Vladimir Horowitz
Piano solo
Schott
ED 23084
ED23088

moet je bijvoorbeeld bij Vladimir Horowitz zijn, deze legendarische pianist (Kiev 1903-New York 1989) krijgt er bij uitgever Schott een eigen The Horowitz Edition reeks waar inmiddels een aantal uitgaven in verschenen zijn. De Carmen variaties zijn ontstaan in de jaren '20, toen Horowitz samen met violist Milstein op tournee was op het Russische platteland. Sovjet ideologie: het volk moest in aanraking komen met kunst. Met aansprekend repertoire zoals Pablo de Sarasates Carmen-Fantasie op. 25 lukte dat vrij aardig. Nog leuker werd het door de noten aan te passen, hij maakte er een solowerk van. Van 1926 tot 1978 speelde hij het veelvuldig als toegift, telkens verder in ontwikkeling. De bladmuziek is een transcriptie van een opname uit 1947. Ongeveer in dat jaar ontstaan ook de eerste versies van The stars and stripes forever (John Philip Sousa). Horowitz is Amerikaans staatsburger geworden en viert met dit werk het einde van de tweede wereldoorlog. Een zeer geliefde toegift waarin Horowitz in de loop der jaren zijn talent voor orkestmuziek op de piano laten klinken steeds verder gaat verfijnen. Het was moeilijk te bepalen voor de uitgever welke versie nu het meest geschikt is voor weergave in notenschrift. Gekozen is voor

Wat bij jazz- en popmuziek al heel lang gebruikelijk is, is nieuw in het klassieke repertoire: noot-voor-noot uitwerking van specifieke audio opnamen van eigen versies (transcripties) van klassieke werken. Daarvoor

een live uitvoering (Carnegie Hall 1951) waarbij nauwkeurig (soms per maat) verschillende versies te kiezen zijn uit de appendix achter in het boek. Wat een rijkdom aan vormen en harmonische kleuren valt hier te ontdekken.

Partie a tre

für Viola, Violoncello und Kontrabass

Michael Kirsten
Partituur en partijen
Wollenweber
WW77

venswaardige reeks "Unbekannte Werke der Klassik und Romantik" van uitgeverij Walter Wollenweber. Waarom? Omdat het een bijzonder werk is vanwege de fraaie muziek zelf én de bijzondere bezetting. Een partita voor lage strijkers (1 altviol, 1 cello, 1 contrabas) zonder opvullende Basso Continuo stemmen. Ondanks deze kwalificaties is het niet verder gekomen dan een "Erstdruck", het is een onbekend werk gebleven. Moeilijk te vinden voor hen die er desondanks naar op zoek zijn. Summiere titelbeschrijving in de GGC met bovendien een fout in de bezettingsaanduiding (viol in plaats van altviol). Daarom gauw een van de laatste exemplaren die

Nu eens een titel die al lang geleden is verschenen: 1985. In de lo-

in de muziekhandel te koop zijn ingekocht en de titelbeschrijving aangevuld. Nu nog een nieuwe uitgave (Walter Wollenweber is gestopt na 2002) die naast de 3 losse partijen ook gaat voorzien in een partituur.

Stranger things

music from the Netflix original series

piano vocal guitar

Hal Leonard

HL 01068799

Dankzij Stranger things staat de Britse zangeres Kate Bush plotseling weer hoog in de hitlijsten met Running up that hill. Het leverde haar in 2022 zelfs haar eerste Top-10 hit in Amerika op. Kwestie van classic songs bij de juiste scene plaatsen. Nora Felder, ver-

antwoordelijk voor de muziekkeuze bij de serie, blijkt hiervoor een uitstekend Fingerspitzengefühl in huis te hebben. Naast Kate Bush ook: Africa / Toto. Separate Ways (Worlds Apart) / Journey. Time after time / Cyndi Lauper. Runaway / Bon Jovi. Eleven / Kyle Dixon & Michael Stein. Talking In Your Sleep / The Romantics. Kids / Kyle Dixon & Michael Stein. Lovergirl / Teena Marie. The Ghost In You / The Psychedelic Furs. Cold As Ice / Foreigner. Every Breath You Take / The Police. Stranger Things Main Title Theme / Kyle Dixon & Michael Stein. Never Surrender / Corey Hart. Master Of Puppets / Metallica. Neutron Dance / The Pointer Sisters. Should I Stay Or Should I Go / The Clash. Wake Me Up Before You Go-Go / Wham! You Spin Me Round (Like A Record) / Dead or alive. Rock You Like A Hurricane / Scorpions

Podcasts

Klassiek inside

Pianist Jacobus den Herder en presentator Niels Heithuis bespreken de actualiteiten uit de klassieke muziekwereld. Met: nieuwe cd's, de recensie-

briek 'Herkent u zich hierin?' en de Tourartiest. Luister alle muziek uit de podcast [hier](#)

Geen noot is onschuldig

Het hoorspel 'Geen Noot is Onschuldig' uit 2017 draait om Frieda Belinfante, verzetsheld en één van de eerste vrouwelijke dirigenten van Nederland. Volgens Frieda was de wereld destijds nog niet klaar voor een professioneel vrouwelijke dirigent en nog gay bovendien. Maar anno nu zijn er nog steeds maar weinig vrouwelijke dirigenten te vinden. Des te unieker is haar verhaal. Een carrière als professioneel celliste leek bij haar geboorte in 1904 al vast te liggen, maar Frieda keek verder en stortte zich met veel succes op het dirigeren. Toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak staakte de half Joodse Frieda haar muziekcarrière en sloot zich aan bij het verzet. Ze was onder andere betrokken bij de beruchte aanslag op het Amsterdamse bevolkingsregister. Na de oorlog vertrok ze gedesillusioneerd naar Amerika en maakte daar naam als celliste in de orkesten van de filmstudio's en als dirigente van haar zelf opgerichte orkest. Regisseur Peter te Nuyl maakte voor Opium op NPO Radio 4 deze 16-delige serie. Jacqueline Blom speelt Frieda in dit unieke hoorspel, gebaseerd op het boek Een schitterend vergeten leven van Toni Boumans. De muziek is de motor en context van het verhaal, met onder andere muziek van Piet Ketting die ooit gediri-

geerd werd door Frieda en nu opnieuw is ingespeeld door het Sweelinck Orkest onder leiding van Konradin Herzog. Krijn ter Braak speelt de rol van de cello, de alwetende en fictieve verteller. Peter te Nuyl streeft naar een bewegelijke balans tussen feit en fictie en historie en actualiteit. Te beluisteren in 4 lange delen in de podcast ParelRadio (eerste aflevering is gedateerd 15 juni 2018).

England my England

In de nieuwe podcastserie 'England, My England' duikt Ab Nieuwdorp in de wereld van de Engelse Muziek. Hij neemt je mee naar de mooiste muziek van bekende Britse componisten zoals Elgar en Purcell, maar ook minder bekende namen komen voorbij. De podcast brengt Ab naar hartje Londen, voor de Last Night of the Proms, het Grootste Britse klassiekemuziekfeest. Maar als hij eenmaal in Londen is, loopt de reis heel anders...

Muziek voor Stalin

Met het ontstaan van de Sovjet-Unie veranderde het Russische muziekleven ingrijpend. Componisten moesten ineens muziek maken ten dienste van de socialistische staat: eenvoudige melodieën die arbeiders en boeren tot grootse prestaties aan zouden zetten. Muziek als arbeidsvitaminen! Musici stonden voor een dilemma: netjes binnen de lijntjes kleuren of toch maar rebellieren? Dat laatste was niet zonder gevaar: een enkeling kreeg de kogel voor zijn werk, anderen werden getreiterd of gearresteerd en belandden soms jarenlang in de Goelag. Naar het boek 'De Klank van de Heilstaat' van Michel Krielaars.

Onbewoond eiland (48) *De favoriete muziek van... Joëlle Beimers*

Joëlle Beimers (28) werkt sinds april 2022 in de media-theek van ArteZ conservatorium Zwolle. Zij studeerde in 2019 af met de richting Jazz & Pop zang, ook bij het conservatorium

in Zwolle. Ze is voornamelijk actief als jazz-zangeres, onder andere bij bigband Allotria en haar duo Tabé. Met hier en daar een uitstap naar popmuziek en theater projecten. Daarnaast werkt ze als zangdocent en schrijft ze eigen muziek.

Welke muziek zou ik meenemen naar een onbewoond eiland. Daar heb ik nog nooit over na gedacht. Ik vind het trouwens überhaupt lastig om te zeggen wat nu echt mijn favoriete muziek is. Het ligt maar net aan mijn stemming, de situatie of wat ik de afgelopen tijd al geluisterd of gezongen heb. Heb ik zin in iets nieuws, dan haal ik de ellenlange lijst met aanbevelingen, die ik de afgelopen jaren heb opgeschreven, tevoorschijn en kies ik daar een album uit. Vaak staat er dan tussen haakjes achter wie de tip gaf, of het iemands favoriete muziek is, welke versie het om gaat of wat meer informatie en context.

1. Relient K - Let it snow baby... let it reindeer

Los van wat mijn favoriete muziek is, dit in ieder geval een CD die ik altijd zal blijven luisteren. Ik houd (niet zo) stiekem heel erg van kerstmuziek

en dan stond 4 van de 5 keer Relient K aan. Toen zong ik alles nog fonetisch mee, om er jaren later achter te komen dat wat ik altijd gezongen heb helemaal geen woorden bleken te zijn. Ik kan het nog altijd goed vinden met mijn zus en we zingen nog steeds met alle liefde keihard mee met Relient K.

2. Ik heb een musical afspeellijst vol met **guilty pleasures**. Hier staat onder andere muziek van Dear Evan Hansen, La La Land, Hamilton, Beauty and the Beast, Tangled, Sondheim, Frozen en Encanto in. Dit is een lijst die ik vaak in de auto luister, tijdens het klussen met vriendinnen of tijdens een zussendag onder het genot van chocolade fondue. Het is vooral bedoeld om ongegeneerd hard mee te zingen. Behalve dan die paar kleine liedjes die mij elke keer weer raken. Zoals How Does A Moment Last Forever (versie waarop Kevin Kline zingt) en The Fools Who Dream van La La Land.

3. Kurt Elling - Leaving Again / In The Wee Small Hours

Dit is denk ik hét nummer dat ik het meeste heb opgezet in mijn leven. Ik heb jarenlang gehad dat het echt onmogelijk lang duurde voordat ik in

en met deze artiest ben ik opgegroeid. Dat komt omdat ik heel lang met de zus boven mij eerst een kamer en daarna de zolder heb gedeeld. Zij luisterde bijna alleen maar naar pop/punk rockbandjes

slaap viel en dit nummer maakt nog steeds dat mijn hele wereld stil komt te staan zodra ik het opzet, met een goede koptelefoon voelt het letterlijk als een warme deken voor mij en ik word er nog steeds rustig van.

4. Chet Baker Sings

Ik luister eigenlijk bijna nooit hele albums. Meestal belanden er een paar nummers per album in mijn jazz, musical of pop afspeellijst. Dit is een van de weinige albums die ik nog van begin tot einde luister.

5. Jorginho Neto - Collective Bones

de verhalen en ik heb er de rest van de dag naar geluisterd.

Instagram is voor mij een leuke plek om nieuwe muziek te leren kennen en om mee te krijgen waar mijn muziekvrienden naar luisteren. Zo ook deze, het kwam zo'n 10 seconden voorbij in

Colofon

NVMB
Landelijk platform voor muziekcollecties

Nederlandse Vereniging van
Muziekbibliotheken,
Muziekarchieven en
Muziekdocumentatiecentra

jaargang 27, nummer 1,
maart 2023
issn: 1567-116x

Kopij voor de Nieuwsbrief per
e-mail naar Ria Warmerdam:
ria.warmerdam500@gmail.com

Redactie
Ria Warmerdam

Logo: Willem Warmerdam

Webmaster
Eric van Balkum

nvmb website: www.nvmb.nl

Collectie

Copyright

Informatie

Innovatie

Netwerk